

4. peatükk

MEIE, AGNOSTIKUD

EELMISTEST PEATÜKKIDEST olete alkoholismi kohta üht-teist teada saanud. Loodetavasti oleme aidanud teil selgemalt mõista, mis eristab alkohoolikut ja mittealkhoolikut. Kui avastate, et isegi vaatamata siirale soovile ei suuda te joomist täielikult lõpetada ega joomise ajal tarbitava kogusega piiri pidada, olete tõenäoliselt alkohoolik. Kui see on nii, siis on võimalik, et te kannatate haiguse all, millest saab jagu üksnes vaimse kogemuse kaudu.

Inimesele, kes peab end ateistiks või agnostikuks, näib selline kogemus võimatu, kuid endistviisi jätkamine tähendaks katastroofi, eriti kui on tegemist lootusetut tüüpi alkohoolikuga. Olla määratud surema alkoholisurma või elada vaimsetele alustele tuginevat elu ei ole alati lihtsad alternatiivid, millega silmitsi seista.

Kuid selles ei ole ka midagi rasket. Peaaegu pooled meie algsest sõpruskonnast olid täpselt seda tüüpi. Esmalt püüdsid mõned meist seda teemat vältida, lootusetult lootes, et me ei ole tõelised alkohoolikud. Kuid mõne aja pärast tuli tõeale näkku vaadata, et elule tuleb leida vaimne alus – või muidu. Võib-olla läheb ka teiega nõnda. Kuid ärge laske nina norgu, ateistideks või agnostikuteks pidasid meist end umbes pooled. Meie kogemused näitavad, et teil ei tarvitse selle üle liialt muret tunda.

Kui alkoholismist pääsemiseks piisaks üksnes moraalkoodeksist või paremast elufilosoofiast, siis võinuks paljud meist juba ammu terveks saada. Kuid me leidsime, et taolised koodeksid ja filosoofiad meid ei pääst-

nud, ükskõik kui palju me ka ei üritanud. Võisime ju soovida, et me oleksime moraalsed, võisime ka soovida filosoofilist lohutust, õigupoolest võisime kõike seda kogu väest tahta, kuid vajalikku jõudu lihtsalt ei olnud. Meie inimlikud jõuvarud, mida juhtis tahe, ei olnud piisavad; need vedasid meid täielikult alt.

Meie dilemmaks oli jõu puudumine. Pidime leidma jõu, mille toel elada ja see pidi olema *meist suurem Jõud*. Ilmselgelt. Ent kust ja kuidas pidime selle Jõu leidma?

Niisiis, just sellest see raamat räägibki. Raamatu eesmärgiks on aidata teil leida see endast suurem Jõud, mis teie probleemile lahenduse tooks. Seetõttu oleme kirjutanud raamatu, mille sisu on usutavasti nii vaimne kui moraalne. Ja see tähendab muidugi, et me hakkame rääkima Jumalast. Siinkohal tekivadki raskused agnostikutega. Sageli vestleme uustulnukaga ja näeme temas tärkamas lootust, kui arutame tema alkoholismiga seotud probleeme ja kirjeldame oma sõpruskonda. Kuid tema nägu venib pikaks, kui räägime vaimsetest asjadest, eriti siis, kui mainime Jumalat, kuna sellega oleme taas avanud teemaderingi, mida ta enda arvates on kenasti vältinud või täielikult eiranud.

Me teame, mida ta tunneb. Oleme tema siirast kahtlust ja eelarvamust isegi jaganud. Mõned meist on olnud ägedalt usuvastased. Teiste jaoks manas sõna „Jumal” ette kujutluse Temast, mida keegi oli püüdnud talle lapsepõlves peale suruda. Võib-olla hülgasime tookord selle arusaama, kuna see tundus olevat puudulik. Seda tehes kujutasime ette, et oleme hüljanud idee Jumalast tervikuna. Meid vaevas mõte, et uskuda kõrgemasse Jõudu ja sellele toetuda on kuidagi nõrk, isegi argpükslik. Me vaatasime seda sõjajalal olevate

inimeste maailma, sõjajalal olevaid teoloogilisi süsteeme ning seletamatut hävingut sügavalt skeptilisel pilgul. Vaatasime kahtlevalt paljude peale, kes väitsid end olevat Jumalaga seotud. Kuidas võiks Kõrgeimal Olendil kõige sellega üldse mingit pistmist olla? Ja kes võiks seda Kõrgeimat Olendit üldse mõista? Ent ometi oli ka hetki, mil me tähisest ööst võlutuna tabasime end mõttelt: „Kes siis selle kõik lõi?” Tundsime aukartust ja imestust, kuid see tunne oli põgus ja kadus peagi.

Jah, meil, agnostiku loomusega inimestel, on olnud neid mõtteid ja kogemusi. Kuid me tõttame teid rahustama. Me avastasime, et niipea, kui me suutsime kõrvale heita eelarvamused ja väljendada kasvõi ainult valmisolekut uskuda endast suuremasse Jõusse, hakkasime saavutama esimesi tulemusi, isegi kui meil oli võimatu määratleda või hoomata seda Jõudu, mis ongi Jumal.

Oma suureks kergenduseks avastasime, et meil ei tarvitsenud lähtuda sellest, kuidas teine inimene Jumalat mõistab. Meie enda kuitahes ebatäiuslikust käsitlusest piisas, et Talle läheneda ja Temaga kontakt luua. Niipea kui tunnistasime asjade kõiksuses peituvat Loova Mõistuse, Universumi Vaimu võimalikkust, valdas meid uus jõu ja sihikindluse tunne, eeldusel, et astusime ka teisi lihtsaid samme. Leidsime, et Jumal ei esita liiga raskeid tingimusi neile, kes Teda otsivad. Meie jaoks on Vaimne maailm avar, ruumikas, kõikehõlmav; mitte kunagi välistav ega tõrjuv neile, kes seda siiralt otsivad. Me usume, et see on avatud kõigile inimestele.

Niisiis, kui räägime teile Jumalast, siis mõtleme selle all teie enda arusaama Jumalast. Sama kehtib ka muude vaimsete väljendite kohta, mida te käesolevast raamatust leiate. Ärge laske mingisugustel eelarvamustel, mida te vaimsete terminite vastu võite

tunda, takistada teil endalt ausalt küsimast, mida need teie jaoks tähendavad. See oli alguses kõik, mida me vajasime, et hakata vaimselt kasvama ja luua esimene teadlik suhe Jumalaga, nii nagu meie Teda mõistsime. Hiljem avastasime, et suutsime omaks võtta paljugi sellist, mis alguses tundus täiesti kättesaamatu. See oligi kasvamine, ent kui soovisime kasvada, siis tuli ka kusa-gilt alustada. Niisiis kasutasimegi iseenda arusaama, kuitahes piiratud see ka ei olnud.

Meil tarvitses endale esitada vaid üks lühike küsimus. „Kas ma nüüd usun või olen vähemalt valmis uskuma, et on olemas Jõud, mis on suurem kui mina?” Niipea kui inimene võib öelda, et ta usub või on valmis uskuma, kinnitame talle, et ta on õigel teel. Meie hulgas on korduvalt leidnud kinnitust tõsiasia, et sellisele lihtsale nurgakivile võib rajada imetõhusa vaimse ehitise.*

See oli meie jaoks suurepärase uudis, sest arvasime, et vaimsete põhimõtete kasutamiseks peab uskuma paljusid raskesti usutavaid asju. Kui inimesed esitlesid meile vaimseid lähenemisviise, vastasime kõik väga tihti: „Ma soovin endale seda, mis sellel inimesel on. Olen kindel, et see töötaks, kui ma ainult usuksin nii, nagu tema usub. Mina aga ei suuda kindla tõena võtta neid usulisi veendumusi, mis on talle nii ilmsed.” Niisiis, oli lohutav teada, et võime alustada lihtsamal viisil.

Lisaks sellele, et meil näis puuduvat võime paljusid asju tõestuseta uskuda, takistasid meid sageli ka põikpäisus, ülitundlikkus ja mõistusevastane eelarvamus. Mõned meist on olnud sedavõrd tundlikud, et isegi vaimsete asjade juhuslik mainimine tekitas meis vaenu-likku vastuseisu. Sellisest mõtlemisviisist tuli vabaneda. Kuigi mõned meist vastu tõrkusid, ei osutunud taoliste tunnete kõrvaleheitmine meile kuigi raskeks. Seistes

* Palun lugege täiendavat infot „Vaimse kogemuse” kohta – Lisa II.

silmitsi alkohoolse hävitustööga, muutusime vaimsete asjade suhtes peagi sama avatuks, nagu olime üritanud olla ka teistes küsimustes. Selles suhtes oli alkoholil suur veenmisjõud. Selle hoobid panid meile lõpuks aru pähe. Vahel oli see tüütu protsess; loodame, et keegi ei püsi eelarvamuste küüsis nii kaua kui mõned meist.

Lugeja võib siiski veel pärida, miks ta peaks uskuma endast suuremasse Jõusse. Meie arvates on selleks häid põhjusi. Vaadelgem neist mõningaid.

Tänapäeva praktiline inimene takerdub ikka faktidesse ja tulemustesse. Sellele vaatamata tunnistab kahekümnes sajand varmalt kõikvõimalikke teooriaid tingimusel, et need põhinevad faktidel. Meil on näiteks mitmeid teooriaid elektri kohta. Kõik usuvad neid ilma igasuguse kahtlusevarjuta. Millest siisugune varmas heakskiit? Lihtsalt seetõttu, et on võimatu seletada, mida näeme, tunneme, juhime või kasutame, ilma et lähtepunktiks oleks mõni mõistlik oletus.

Tänapäeval usuvad inimesed paljusid oletusi, mille kohta on kindlad tõendid, kuid ei ole täiuslikku silmaga nähtavat tõestust. Ja kas teadus mitte ei näita, et silmaga nähtav tõestus on kõige nõrgemat sorti tõestus? Sedamööda, kuidas inimene uurib materiaalsel maailmal, ilmneb pidevalt asjaolu, et väliskuju ei vasta sugugi sisemisele tegelikkusele. Selle illustreerimiseks:

Tavaline terastala koosneb tohutust hulgast usumatu kiirusega üksteise ümber tiirutavatest elektronidest. Neid tibatillukesi kehi juhivad täpsed seadused ja need seadused kehtivad terves materiaalses maailmas. Seda kinnitab meile teadus. Meil pole põhjust selles kahelda. Kui aga pakutakse välja täiesti loogiline oletus, et materiaalse maailma ja meile silmaga nähtava elu varjus on veel Kõikvõimas, Juhtiv, Loov Mõistus, siis

lööb kohe välja meie väärastunud iseloom ja me asume end pingsalt veenma, et see ei ole nii. Me loeme paljusõnalisi raamatuid ja naudime kõrgelennulisi vaidlusi, arvates ise, et me usume, nagu poleks universumi seletamiseks vaja mingit Jumalat. Kui meie väited oleksid tõesed, siis järelduks neist, et elu sai alguse eimillestki, tähendab eimidagi ja suundub eikuhugi.

Selle asemel, et pidada end intelligentseteks Jumala saadikuteks või tema pidevalt areneva Loomingu käilakujudeks, eelistasime meie, agnostikud ja ateistid, uskuda, et meie inimlik mõistus ongi viimane sõna, A ja O, kõige algus ja ots. Kas pole edev mõte?

Meie, kes me oleme käinud mööda seda kahtluste rada, palume teil heita kõrvale eelarvamused isegi organiseeritud religioonide suhtes. Meile on selgeks saanud, et ükskõik millised inimlikud puudused neil erinevatel religioonidel ka ei oleks, on need andnud miljonitele inimestele elus eesmärgi ja sihi. Usklikel inimestel on loogiline ettekujutus elu olemusest. Õieti polnud meil selles suhtes varem mingit mõistlikku käsitlust. Meil oli kombeks vaimseid tõekspidamisi ja praktikaid küüniliselt lahates end lõbustada, kuigi oleksime võinud märgata, et paljud erinevatest rassidest, nahavärvist ja usutunnistustest vaimsed inimesed näitasid üles püsivust, õnne ja kasulikkust, mille poole ka meie oleksime pidanud püüdlema.

Selle asemel pöörasime tähelepanu nende inimlikele puudustele ja kasutasime nende vajakajäämisi vahel selleks, et neid täielikult maha teha. Rääkisime sallimatusest, aga samas olime ise sallimatud. Meil jäi nägemata metsa tõelisus ja ilu, kuna lasime oma tähelepanu mõne puu inetusest kõrvale juhtida. Me ei vaevunud iial elu vaimset poolt ära kuulama.

Meie isiklikest kogemuslugudest näete, kui erinevad on need viisid, kuidas iga jutustaja läheneb endast suuremale Jõule ja seda tajub. Sellel, kas me mõne konkreetse lähenemisviisi või käsitleusega nõustume, näib olevat vähe tähtsust. Kogemus on meile õpetanud, et meie eesmärgi seisukohalt ei tasu niisuguste küsimuste üle muretseda. Need on küsimused, mille iga inimene lahendab enda jaoks ise.

Ühes asjas on need mehed ja naised aga üllatavalt üksmeelsed. Igaüks neist on leidnud tee Jõuni, mis on suurem kui ta ise, ja usub sellesse. See Jõud on iga inimese juures korda saatnud inimlikult võimatu ime. Nagu üks tunnustatud Ameerika riigimees ütles: „Vaatame registrist järele.”

Siin on tuhandeid tõepoolest ilmalikke mehi ja naisi, kes kuulutavad sõnaselgelt, et sellest ajast peale, kui nad hakkasid uskuma endast suuremasse Jõusse ja sellesse teatud viisil suhtuma ning mõningaid lihtsaid asju tegema, on nende elu- ja mõttelaadis toimunud pöördeline muutus. Vaadates otsa hävingule ja meeletele, seistes silmitsi oma inimlike jõuvarude täieliku ammendumisega, avastasid nad, et neisse voolas uus jõud, rahu ning õnne- ja eesmärgitunne. See juhtus varsti pärast seda, kui nad olid kogu südamest täitnud mõned lihtsad tingimused. Olles kunagi oma elu näilisest mõttetusest segaduses ja ahastuses olnud, selgitavad nad nüüd tegelikke põhjuseid, miks nad oma elu nii ränkraskeks olid elanud. Joomisküsimust kõrvale jättes räägivad nad, miks elu neid ei rahuldanud. Nad selgitavad, kuidas see muutus nendega toimus. Kui sajad inimesed võivad öelda, et Jumala Läheduse teadvustamine on praegu kõige olulisem asi nende elus, siis esitavad nad sellega vägeva põhjuse, miks üldse uskuda.

Viimasel sajandil on maailm läbi teinud suurema materiaalse arengu kui kõikidel eelnevatel aastatuhandetel kokku. Peaaegu igaüks teab ka selle põhjust. Antiikajaloo uurijad kinnitavad meile, et tolleaegsete inimeste mõistus ei jäänud tänapäeva parimatele sugugi alla. Ometi oli antiikajal materiaalne progress vaevaline. Moodsa teadus- ja uurimistöö ning leiutamise vaim oli peaaegu tundmatu. Materiaalses maailmas oli inimese mõistus ebaus, tavade ja kõikvõimalike kinnisideede kütkes. Mõned Kolumbuse kaasaegsed pidasid ümmargust maakera naeruväärseks. Teised jälle oleksid Galileo tema astronoomilise ketserluse pärast äärepealt hukanud.

Me küsisime endilt järgnevat: kas mõned meist ei olnud mitte vaimse maailma suhtes niisama erapoolikud ja ebamõistlikud, nagu muistsed inimesed olid mateeria suhtes? Isegi 20. sajandil kartsid Ameerika ajalehed ära trükkida lugu vendade Wrightide esimesest õnnestunud lennust Kitty Hawkil. Kas polnud mitte kõik varasemad lennukatsed ebaõnnestunud? Kas professor Langley lennumasin ei sattunud mitte Potomaci jõe põhja? Kas polnud tõsi, et parimad matemaatikud olid tõestanud, et inimene ei suuda kunagi lennata? Kas inimesed ei olnud mitte öelnud, et Jumal on selle eelise andnud ainult lindudele? Kõigest kolmkümmend aastat hiljem oli õhu vallutamine peaaegu et kulunud jutt ja õhureisid täies hoos.

Kuid enamikes valdkondades on meie põlvkond olnud tunnistajaks mõtlemise täielikule vabanemisele. Näidake ükskõik millisele sadamatöölisele mõne püha-päevalehe lisalehte, kus kirjeldatakse plaani raketi abil Kuud uurida, ja ta kostab selle peale: „Vein kihla, et seda nad ka teevad – ja võib-olla üsna pea.” Kas meie ajastut ei iseloomusta mitte kergus, millega vanad

ideed asendatakse uutega – varmas valmisolek heita kõrvale kõlbmatu teooria või riistapuu ja asendada see uuega, mis töötab?

Pidime endilt küsima, miks mitte ka oma inimlike probleemide puhul rakendada samasugust valmidust oma seisukohti muuta. Meie isiklikud suhted olid sassis, me ei suutnud kontrollida oma tundeelu, olime viletsuse ja masenduse küüsis, me ei suutnud elatist teenida, tundsimme end kasutuna, meid valdas hirm, olime õnnetud, meist näis mitte kellelegi kasu olevat – kas polnud siis neile piinadele lahenduse leidmine tähtsam sellest, kas me näeme televisioonist uudislõiku lennust Kuule? Loomulikult oli.

Nähes, kuidas teised lahendasid oma probleeme lihtsalt Universumi Vaimu peale lootma jäädes, tuli meilgi lakata Jumala jõus kahtlemast. Meie ideed ei toiminud, kuid Jumala idee toimis.

Vendade Wrightide peaaegu lapselik usk, et nad suudavad ehitada lendava masina, oli nende saavutuste peamiseks tõukejõuks. Ilma selleta ei oleks saanud midagi sündida. Jäime agnostikute ja ateistidena selle idee juurde, et ise hakkama saamine lahendab meie probleemid. Kui teised meile näitasid, et neid on aidanud „koos Jumalaga hakkama saamine”, tekkis meil sama tunne nagu neil inimestel, kes olid kindlalt väitnud, et Wrightid ei tõuse kunagi lendu.

Loogika on suurepärase asi. Meile see meeldis. Meile meeldib see endiselt. Pole mitte juhus, et meile on antud mõtlemisvõime, oskus analüüsida oma meelte andmeid ja järeldusi teha. See on üks inimese oivalisest omadustest. Meid, agnostiliselt meelestatuid, ei rahuldaks väide, mis ei allu mõistuspärasele lähenemisele ja tõlgendamisele. Seetõttu peame oluliseks teile

selgitada, miks on meie praegune usk meie arvates mõistlik, miks on meie arvates arukam ja loogilisem uskuda kui mitte uskuda, ning miks me peame pehmeks ja häguseks oma vana mõtlemisviisi toona, kui tõstsime lihtsalt käed üles ja ütlesime: „Me ei tea.”

Kui meist said alkohoolikud, keda muserdas iseendale kaela tõmmatud kriis, mida ei saanud ei edasi lükata ega vältida, tuli meil kartmatult otsa vaadata ettepanekule, et Jumal on kas kõik või ei ole Ta midagi. Jumal kas on või Teda ei ole. Milline pidi olema meie valik?

Sellesse punkti jõudnuna seisime vastamisi usuküsimusega. Me ei saanud sellest küsimusest kõrvale hiilida. Mõned meist olid juba jõudnud mööda Mõistuse Silda kõndides ihaldatud usukalda lähedale. Uue Maa piirjooned ja lubadused tõid sära väsinud silmadesse ja värsket söakust rammestunud vaimu. Sõbralikud käed olid tervituseks meie suunas välja sirutunud. Olime tänulikud, et meie Mõistus oli meid nii kaugel juhitud. Kuid millegipärast ei suutnud me ikka päriselt kaldale astuda. Võimalik, et olime viimasel kilomeetril liiga palju oma Mõistusele toetunud ega tahtnud seda tuge kaotada.

See oli loomulik, ent vaatleme olukorda veidi lähemalt. Kas me polnud ilma seda teadvustamata jõudnud sellesse punkti teatud liiki usu abil? Kas me siis ei uskunud omaenda mõistusesse? Kas me ei usaldanud oma võimet mõelda? Mis muu see oli kui omamoodi usk? Jah, me olime olnud ustavad – lootusetult ustavad Mõistuse Jumalale. Nii avastasime ühel või teisel moel, et usk oli meie eludes olnud kogu aeg!

Ühtlasi avastasime, et me olime olnud ebajumalakummardajad. Millist sisemist elevust see meis tekitanud oli! Kas polnud me mitte mitmel moel kum-

mardanud teisi inimesi, hetkemeeleolusid, asju, raha ja iseendid? Ja kas polnud me ka õilsamatel kaalutlustel silmitsenud jumaldavalt päikeseloojangut, merd või lilleõit? Kes meist poleks armastanud mõnd asja või olendit? Kui palju oli neil tunnetel, armastusel ja jumaldamisel ühist puhta mõistusega? Vähe või üldse mitte, mõistsime me viimaks. Kas ei loonud kõik need asjad kokku seda kudet, millest meie elu koosnes? Kas polnud meie elu kurss viimaks määratud just nende tunnete poolt? Võimatu oli öelda, et me ei olnud võimelised uskuma või armastama või kummardama. Ühel või teisel kombel oli meie elu suunanud usk ja ei miski muu.

Kujutage ette elu ilma usuta! Elu ei oleks enam elu, kui selles ei oleks midagi peale puhta mõistuse. Kuid me uskusime ellu – loomulikult uskusime. Me ei suutnud elu tõestada nii, nagu tõestatakse, et sirgjoon on lühim vahemaa kahe punkti vahel, ent ometi, seal ta oli. Kas võisime endiselt väita, et kõik see ei ole midagi muud kui elektronide mass, mis on loodud eimillestki, millel puudub tähendus ja mis kihutab oma mitteolemise saatusesse? Loomulikult ei võinud me seda väita. Juba elektronidki näisid selleks liiga arukad olevat. Vähemalt nõnda väitsid keemikud.

Niisiis, me nägime, et mõistus ei ole veel kõik. Samuti ei ole mõistus, nii nagu enamik meist seda rakendab, alati usaldusväärne, olgugi see pärit meie parimatest peadest. Mida arvata neist, kes tõestasid, et inimene ei suuda iial lennata?

Ometi oleme näinud hoopis teistsugust lendu, vaimset pääsemist selle maailma haardest, inimesi, kes tõusid oma probleemidest kõrgemale. Nemad ütlesid, et selle kõik tegi võimalikuks Jumal, mille peale meie ainult muigasime. Olime näinud vaimset vabanemist,

kuid meile meeldis endile kinnitada, et see ei olnud tõi.

Tegelikult petsime me endid, sest sügaval iga mehe, naise ja lapse sees peitub algidee Jumalast. Seda võivad hägustada hädad, uhkus või teiste asjade kummardamine, kuid ühel või teisel kujul on see siiski olemas. Usk Jõusse, mis on suurem kui me ise, ja imelised tõendusdused selle Jõu olemasolust inimeste eludes, on sama vanad tõiastjad kui inimkond ise.

Lõpuks nägime, et usk mingit laadi Jumalasse on osa meie olemusest samal määral nagu tunne sõbra vastu. Vahel tuli meil Teda kartmatult otsida, kuid Ta oli olemas. Ta oli samasugune tõiastja nagu me ise. Avastasime sügaval enda sees Suure Tõelisuse. Lõppkokkuvõttes on võimalik Teda ainult sealt leida. Nõnda see meiega oligi.

Me võime asja ainult pisut selgemaks teha. Kui meie tunnistus aitab teil minema pühkida eelarvamused, võimaldab teil ausalt mõelda, julgustab teid hoolikalt iseenese sisemuses otsima, siis võite soovi korral ühineda meiega Laial Maanteel. Sellise suhtumise korral ei saa teie katsed nurjuda. Teadlikkus teie usust jõuab kindlasti teieni.

Käesolevast raamatust loete ühe mehe kogemusest, kes pidas end ateistiks. Tema lugu on sedavõrd huvipakkuv, et osa sellest tuleks kohe ära jutustada. Tema sisemine muutus oli dramaatiline, veenev ja liigutav.

Meie sõber oli kirikuõpetaja poeg. Ta käis kirikukoolis, kus temast sai mässaja kõige selle vastu, mida ta pidas religioosse hariduse üledoosiks. Aastaid pärast seda painasid teda hädad ja frustratsioon. Äri-line ebaõnn, hullumeelsus, surmaga lõppev haigus, enesetapp – niisugused õnnetused tema lähemate

perekonnaliikmete seas tekitasid temas kibestumust ja masendust. Sõjajärgne pettumus, aina süvenev alkoholism ning eesootav närvivapustus ja füüsiline kokkuvarisemine viisid ta enesehävituse äärele.

Ühel ööl, haiglas kinni peetuna, pöördus tema poole alkohoolik, kes oli tunda saanud vaimset kogemust. Sapiselt hüüdis meie sõber: „Kui Jumal üldse on olemas, ei ole ta minu heaks küll midagi teinud!” Kuid hiljem, jäänud üksi oma tuppa, küsis ta endalt: „On see võimalik, et kõik need usklikud inimesed, keda olen tundnud, eksivad?” Vastust otsides tundis ta, nagu elaks ta põrgus. Korruga tabas teda võimas mõttesähvatus nagu piksenool. See tõrjus eemale kõik muu:

„Kes oled sina ütleva, et Jumalat ei ole olemas?”

Mees meenutab, et ta langes voodist põlvili. Mõne hetke pärast haaras teda kindel teadmine Jumala Lähedusest. See voolas temast üle ja läbi, kandes endas tõusulaine vääramatut kindlust ja majesteetlikkust. Aastate jooksul püstitatud tõkked uhuti minema. Mees seisis Piiritu Jõu ja Armastuse Läheduses. Ta oli sillalt kaldale astunud. Esmakordselt elas ta teadlikus osaduses oma Loojaga.

Sellega oli meie sõbra nurgakivi paigale asetatud. Ükski hilisem eluraskus ei ole seda kõigutanud. Tema alkoholismiprobleem võeti ära. See kadus samal ööl aastate eest. Mõte joomisest ei ole enam kunagi tagasi tulnud, kui mõned põgusad kiusatushetked välja arvata, ja ka nendel hetkedel on temas tõusnud tugev vastumeelsus. Näis, et ta ei oleks suutnud juua isegi siis, kui ta oleks seda tahtnud. Jumal oli tema terve mõtlemise taastanud.

Mis muu see on, kui tervenemise ime? Ometi on selle koostisosad lihtsad. Asjaolude tõttu oli ta valmis

uskuma. Ta andis end alandlikult oma Loojale üle – ja siis ta teadis.

Samamoodi on Jumal taastanud meie kõigi meele- selguse. Selle mehe jaoks oli ilmutus järsk. Mõned meist jõuavad selleni aeglasemalt. Kuid Ta on tulnud meie kõigi juurde, kes me oleme Teda ausalt otsinud.

Kui me Tema poole hoidsime, ilmutas Ta end meile!